

Bus Riders – första träffen

Under Bus Riders första träff onsdagen den 20 mars stod konstmarknaden i fokus och vi diskuterade ingående några av de variabler/faktorer som påverkar en konstnärs popularitet och prisutveckling. Faktorer som diskuterades var galleristens, samlarens, kritikerns och curatorns roll samt definitionen av kvalitet inom samtida konst. Panelen bestod av **Marina Schiptjenko**, gallerist på *Andréhn Schiptjenko*, **Bo Nilsson**, konsthallschef för *Artipelag*, **Erica Treijs**, kritiker på *SvD*, **Jens Tillqvist**, konstsamlare och partner på *Advokatfirman Cederquist* och **Karolina Bertorp**, moderator

Utdrag från debatten

Den första punkten i debatten rör kvalitet och frågan lyder hur paneldeltagarna bedömer kvalitet i ett verk. Marina förklarar att hon tittar på tre delar när hon utvärderar en ny konstnär. Det första hon nämner är originalitet och säger att många konstnärer arbetar på liknande sätt och att man efter många år i branschen snabbt ser vilka som "kopierar" och vilka som har ett eget förhållningssätt. Andra aspekter hon nämner är teknisk kvalitet såväl som konstnärens eget driv.

Diskussionen leds därefter in på relationen gallerist/konstnär och Marina berättar att hennes galleri aldrig har *beställt* konst. Däremot menar hon att man kan vägleda en konstnär och ge råd om olika riktningar när råd efterfrågas. Viktigt är att ge konstnären förtroende att "misslyckas". Som gallerist är det viktigt att

kunna följa med konstnären in i svackan för att sedan komma ut på andra sidan.

Jens berättar att han alltid frågar sig vad han **känner** inför de verk han ser och att han genom hundratals gallerirundor och institutionsutställningar utvecklat en bra magkänsla för vad han tycker om och inte.

Marina berättar om de kunder hon inte prioriterar – **spekulanterna**. De som tittar på auktionsresultat inför ett konstinköp och endast ser konsten som en finansiell investering. Hennes tips till konstsamlare är att inte köpa med örat (dvs. vilket verk som helst av ett känt namn) utan med ögat.

På frågan hur man sätter ett pris på konst, svarar Marina att man gör en samlad bedömning av ett antal faktorer, t ex vad andra konstnärer i samma kategori kostar, hur bra konstnärens teknik är samt var hon eller han befinner sig i karriären.

När Jens blir tillfrågad varför han blev konstsamlare, berättar han att det är för att han tycker att det är viktigt att "bejaka mysteriet med konsten". Han menar att man *måste* gå på magkänslan för att långsiktigt känna en glädje i sitt samlande, **man måste bli drabbad av konsten**. Vad som driver honom vidare i samlandet är att han kontinuerligt lär sig mer och att han märker hur han utvecklas i sin smak.

Detta till skillnad från andra samlare, både av konst och av annat, som samlar för att "fylla luckor" i sina samlingar. Han påpekar dessutom att konst kan användas som ett **socialt verktyg**. På *Cederqvist advokatbyrå* visar han upp stora delar av sin samling och påpekar att konsten både används som bra "talking pieces" vid kundmöten samt skapar en ung, inspirerande

och kreativ arbetsplats. Konsten visar även att vi är allmänt samhällsintresserade och inte bara insatta i vår egen lilla nisch.

Erica, som i debatten representerar kritikern, påpekar att en väldigt vanlig fråga är vad man skall betala för ett konstverk och **när man riskerar att bli lurad**. Jens menar att den vanligaste situationen där man riskerar att bli lurad är om man köper ett dåligt konstverk av en bra konstnär. Att köpa verk som ingått i betydande samlingar kan också innebära att verk sticker iväg prismässigt. Karolina menar att många av de bästa verken i privata samlingar köpts av institutioner innan samlingen når auktionshusen.

De sista 15 minuterna i debatten berör ämnet konstkritik. För att åskådliggöra skillnaden mellan konstkritik förr och idag, börjar Karolina med att läsa upp ett utdrag av en recension från 1917 där konstnären Sigrid Hjertén blir hårt kritiserad. Varför är **konstkritiken** så **lågmäld** och resonerande idag, lyder frågan.

Erica håller med om att konstkritiken är rätt slätstruken och förklarar att detta främst beror på att de flesta recensenter är doktorander och frilansande journalister och därmed lite mer försiktiga med negativ kritik eftersom det kan minska deras möjligheter till andra uppdrag.

Här flikar Bo in att Danmark är ett land med hård konstkritik. Men kritiken är inte bättre för att den är hårdare. I Sverige är vi bättre på att läsa mellan raderna, menar han, medan ju längre ned på kontinenten man beger sig – desto hårdare språk inom konstkritiken.

Erica berättar även att det är en utmaning att få utrymme att skriva om konst, eftersom

litteraturen är kulturens fotboll, dvs. mer tillgänglig och mindre abstrakt.

I slutet av diskussionen tar medlemmarnas frågor fart och Bo delar bl.a. med sig av tips om hur man bör tänka när man hänger konst. Bo förespråkar dels att man tar in en utomstående curator/konsult som man låter hänga om de verk man har i sitt hem/ på sin arbetsplats, dels handlar det om att skapa **"varma och kalla duschar"**. Uttrycket "varma och kalla duschar" kommer från hans mentor Knud W. Jensen (grundare av Louisiana), som menade att man måste ge museibesökaren en kombination av **varma och kalla duschar**; både igenkännbar konst och något med lite mer tuggmotstånd.

